

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 1044-23

לפני כבוד חברי הוועדה:
ערן עסיס, עו"ד - יו"ר
טניה חכמוב, רו"ח - חברה

העורר: **רפאל אסולין - רפי תקשורת**

נ ג ד

המשיבה: **רשות המסים**
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. הערר שבנדון נסוב על החלטת המשיבה לדחות את ההשגה שהגיש העורר, בנוגע לדרישת ההשבה שנשלחה אליו.
2. העורר, שמחזור הכנסותיו נמוך מ-300 אלף ש"ח, קיבל מהמשיבה סכומים שונים בהמשך לבקשותיו למענקי הוצאות קבועות, לתקופות זכאות שונות, ואולם רק ביום 20.3.2022 קיבלה המשיבה החלטה שכותרתה "הודעה על חיוב בגין מענקי קורונה ששולמו ביתר", ובה נקבע כי על העורר להשיב את המענקים. ההודעה כוללת טבלה המפרטת את המענקים שעל העורר להשיב, אך לא צוינו בה שמות המענקים, ובניגוד למקרים אחרים – לא ניתן להבין ממנה אם היא נסובה על מענקי הוצאות קבועות או על מענקי הסיוע לעצמאים ולבעלי שליטה.
3. העורר הגישה השגה כנגד הודעה זו. ההשגה לא צורפה לכתב הערר אך לטענת העורר הוא מסר למשיבה כבר בשלב זה את הטענות עליהן חזר גם בערר. העורר הסביר כי בשנת 2019 פעל במסגרת שותפות, ולאחר פרישת השותף הוא המשיך באותה פעילות עסקית שהדיווח עליה החל בסוף 2019 במסגרת העוסק המורשה. לפיכך, ביקש העורר לכלול את מחזור ההכנסות של השותפות במחזור ההכנסות לשנת 2019.
4. בהחלטה בהשגה, מיום 15.11.2022, הודיעה המשיבה כי היא דוחה את ההשגה ואולם מכתב הדחיה אינו כולל התייחסות כלשהי לנושא שבבסיס ההשגה. במכתב ההשגה צוינו טעמים כלליים (שכמותם הוצגו לוועדה גם בתיקים דומים אחרים) – ציון כי שיעור הירידה

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- נמוך מהשיעור שנקבע בחוק וכי לא ניתן לסטות מהוראות החוק גם במקרים גבוליים. כנגד החלטה זו הוגש הערר.
5. עם קבלת הערר, העיר יו"ר הוועדה בהחלטה מטעמו כי קיים קושי להידרש לערר באופן הזה ובשלב הזה. בין היתר, העיר יו"ר הוועדה כי לא ניתן להבין אם ניתנו לעורר מענקי הוצאות קבועות שוועדת הערר מוסמכת לדון בהם ואם לאו; כי לא ניתנה התייחסות לטענות העורר לעניין המעבר מהשותפות לעוסק מורשה; כי לא ניתן לדעת האם ההשגה נקראה, והאם הופעל לגביה שיקול דעת, וכי נוצר הרושם שהמשיבה החליטה שלא לנמק את החלטתה. בנוסף הזכיר יו"ר הוועדה את העובדה שהמשיבה עצמה הביעה נכונות להכיר במעברים בין סוגי התאגדויות בנסיבות שונות.
6. על רקע זה, התבקשה המשיבה להתייחס לאפשרות שהערר יוחזר לשלב ההשגה, תוך הטלת הוצאות על המשיבה.
7. בתגובתה, ציינה המשיבה את המענקים שנדרשה השבתם – מענקי הוצאות קבועות למספר תקופות זכאות (מאי-יוני 2020, יולי-אוגוסט 2020, ספטמבר-אוקטובר 2020, נובמבר-דצמבר 2020), שהוועדה מוסמכת לדון בהם.
8. לגופו של עניין, הביעה המשיבה הסכמה להחזרת הערר לשלב ההשגה. המשיבה ביקשה כי לא יוטלו עליה הוצאות, בייחוד כיוון שמדובר בכספי ציבור. המשיבה העירה כי היא פועלת בעומס רב, וכי לקחה לתשומת ליבה את הערות הוועדה, והיא פועלת לתיקון הפגמים שנפל בניסוח ההחלטות אודות דחיית ההשגות.
9. נוכח האמור לעיל, מצאנו כי לא ניתן לברר את הערר באופן הזה, וכי יש להורות על השבת הערר לשלב ההשגה, על מנת שהמשיבה תיתן לגביו החלטה מנומקת. הפניה לוועדת הערר אמורה להתקיים רק לאחר שמתקיים הליך בירור של פניה בידי המשיבה, ולו הליך ראשוני של שמיעת טענות ושקילתן. במקרה זה, נוצר הרושם שהליך זה כלל לא התקיים, ואין לנו אלא להצר על כך.
10. אין מדובר בפגם של מה בכך. המשיבה קיבלה את השגת העורר, ודחתה אותה באמצעות החלטה תבניתית, שכוללת מלל שאינו קשור ואינו נוגע לעניין, מבלי להתייחס לטענות שנטענו. הן ההחלטה בהשגה והן ההודעה שקדמה לה לא כוללות כל אזכור למענקים הנדונים או לתקופות הזכאות שבמחלוקת, ולא ניתן לדעת לגבי אילו מענקים מתייחסת ההחלטה בהשגה. ההחלטה מתייחסת ל"השגתך בנוגע לחובת השבת מענקי קורונה", ללא שורת סימוכין ברורה, ולא ניתן לדעת בדיוק לאיזה עניין מתייחסת ההחלטה. אילו הייתה ההחלטה כוללת נימוקים לגופו של עניין, ניתן היה לגשר על הפער ולקשור בין ההשגה לבין המענה שניתן לה, אולם כיוון שההחלטה מנוסחת באופן תבניתי – קשה לראות בה החלטה

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

שמתייחסת להשגה, קל וחומר בענייננו שבו המלל של ההחלטה כלל לא קשור לענייני העסקים.

11. הוועדה אינה פועלת בחלל ריק והיא ערה לעומס שהמשיבה פועלת בו. עם זאת, אין להתעלם מכך שאנו מצויים כעת כשנתיים וחצי מאז החלה חלוקת המענקים. המשיבה, משיקוליה שלה, החליטה להעביר כספים למבקשי המענקים, מבלי לבדוק את זכאותם למענק, ומבלי שתינתן כל החלטה פורמלית בנוגע לזכאות למענקים (ראו ערר 2205-21 ו.א נ' רשות המסים, ניתן ביום 23.2.2022). המשיבה היא זו שהחליטה מתי ובאיזה אופן ליתן החלטה פורמלית – בניגוד ללוח הזמנים שקובע החוק (ראו ערר 2205-21 הנ"ל) – ורק אז הגיעה דרישת ההשגה לידי העורר.

12. בנסיבות אלו, אנו יוצאים מתוך הנחה שהייתה למשיבה שהות מספקת להיערך בכדי להוציא תחת ידיה החלטות ברורות, שיובהר בהן לכל הפחות באילו מענקים מדובר ומהם נימוקי ההחלטה (ולו בתמצית). בחלוף זמן כה רב, אין לקבל מציאות שבה העוררים נאלצים לפנות לוועדה בהליך שכלל לא עבר בירור ראשוני בשלב ההשגה.

13. לא מדובר בתקלה פרוצדורלית גרידא. על פי ניסיון העבר, הרושם הראשוני הוא שטענות העורר בנוגע לשינויים באופן ההתאגדות ראויות להתברר. יש להצר על כך שלמרות הזמן הרב שחלף מאז ניתנו המענקים – לא מצאה המשיבה לנכון להוציא תחת ידיה ולו החלטה מנומקת אחת בעניין זה.

14. אכן מדובר בכספי ציבור ויש להיזהר בהם, אך גם זמנו של הציבור וטירחתו יקרים וחשובים בעינינו. אין להקל ראש במצוקתם של עוסקים, אשר נאלצים לנהל הליך ערר בעניין שיכול וצריך היה להיות נדון בשיח ישיר בין הצדדים בשלב ההשגה. לטעמנו, פסיקת הוצאות לטובת העורר היא צעד מתבקש בנסיבות אלו. כיוון שהליך הערר מסתיים בתחילתו, ומתוך תקווה שהוא יתייתר במסגרת ההשגה, החלטנו לפסוק הוצאות על הצד הנמוך.

15. אנו מורים אפוא על הצעדים הבאים:

א. התיק יוחזר לשלב ההשגה. ההחלטה בהשגה תינתן בתוך 30 ימים ממועד מתן החלטה זו. ככל שנדרשים למשיבה מסמכים נוספים מהעורר לצורך בירור ההשגה, היא תהא רשאית לפנות אליו לקבלתם, ומשך הזמן למתן החלטה בהשגה יושהה עד לקבלת המסמכים הנדרשים.

ב. המשיבה תישא בהוצאות העורר בסך של 1,000 ש"ח, אשר ישולמו בתוך 30 ימים ממועד מתן החלטה זו.

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.
ניתנה היום, ט' שבט תשפ"ג, 31/01/2023, בהעדר הצדדים.

1044-23

טניה חכמוב, רו"ח
נציגת ציבור

ערן עסיס, עו"ד
יו"ר הועדה